

Goed samenwerken

Wat is goed samenwerken?

Wanneer mensen samenwerken, werken ze meestal aan een gezamenlijk doel. Vaak zijn mensen afhankelijk van anderen om hun eigen werk goed te kunnen doen. Mensen die goed kunnen samenwerken, gaan goed om met gedrag van verschillende mensen. Om goed samen te kunnen werken, zijn goede communicatieve en sociale vaardigheden nodig.

Opstelling in een team

Iedereen heeft een bepaalde voorkeurshouding in een team. De een is meer aanwezig, de ander meer terughoudend. Dat komt voort uit iemands persoonlijkheid. Hierdoor trekken bepaalde mensen meer met elkaar op dan met anderen.

Maar ook als er niet zo'n klik is, moeten mensen met anderen kunnen samenwerken. Bij een goede samenwerking is het belangrijk om (tijdelijk) de eigen voorkeuren ondergeschikt te maken aan het gezamenlijke doel. Het behalen van groepsresultaten staat voorop. Het is handig om in de samenwerking en communicatie rekening te houden met het gedrag van anderen.

Stijl van samenwerken

De stijl van samenwerken heeft te maken met de mate waarin je dominant, volgend, extravert en introvert bent. Het ene gedrag is niet beter dan het andere. Dit is namelijk afhankelijk van de situatie en de beoogde uitkomst.

Dominant gedrag en volgend gedrag:

- Dominant: de leiding nemen en sturend optreden.
- Volgend: meegaan met wat anderen voorstellen, ondersteunende opstelling.

Extravert gedrag en introvert gedrag:

- Extravert: zich laten zien en zich uiten in een groep.
- Introvert: zich terughoudend opstellen en vooral luisteren en observeren.

Omgaan met verschillende stijlen van samenwerking

Om goed samen te kunnen werken, is het verstandig stil te staan bij de eigen voorkeursstijlen en bij die van de teamgenoten. Er is sprake van een combinatie van stijlen. Iemand is namelijk nooit alleen het een of het ander. Over het algemeen zijn de volgende richtlijnen handig om de samenwerking tussen stijlen te bevorderen:

- ✓ Samenwerken met een dominant persoon is het effectiefst door aan te geven wat er goed is aan de mening of het gedrag van de dominante persoon. Kom daarna duidelijk op voor de eigen mening. De strijd aangaan om te willen winnen is niet verstandig.
- ✓ Samenwerken met iemand die vooral volgend is, gaat het best door een onderdanige houding aan te nemen. Vraag om advies door 'hoe'-vragen te stellen. Dit nodigt de ander uit om deel te nemen en zich actiever op te stellen. Vermijd bij mensen met een volgende stijl vooral om steeds zelf te sturen en met initiatieven te komen.
- ✓ Samenwerken met een extravert persoon gaat goed door tempo te houden en persoonlijk contact te maken. Vraag naar zijn mening en laat ook iets van de eigen persoonlijkheid zien. Praat bij deze stijl niet te veel over details en feiten, want dan gaat het contact verloren.
- ✓ Geef iemand met introvert gedrag de tijd om met input te komen. Moedig hem aan. Stem af op het niveau van feiten en concrete afspraken. Introverte personen houden doorgaans niet van overdrijven, uitweiden en informeel worden.

Sociale vaardigheden

Voor goede samenwerking zijn sociale vaardigheden nodig. Hieronder staan sociale vaardigheden die een goede samenwerking bevorderen.

- Communicatieve vaardigheden.
- Sensitiviteit.
- Luistervaardigheid.
- Assertiviteit.
- Contactuele vaardigheden.
- Onderhandelvaardigheden.
- Initiatief.

Voorbeelden van wat deze sociale vaardigheden concreet kunnen betekenen.

- Laten merken dat goed geluisterd is naar het verhaal van de ander.
- Open vragen stellen en samenvatten wat er begrepen is.
- Aangeven wat iemand zelf vindt, voelt en denkt.
- Blijk geven van iemands begrip en rekening houden met gevoelens, behoeftes en wensen van anderen.
- Zich actief en constructief opstellen in een groep.
- Informatie delen en uitwisselen.
- Hulp bieden en vragen.
- Bij meningsverschillen tot gezamenlijke win-winoplossingen komen.
- Actieve bijdrage leveren aan het gemeenschappelijke doel.
- Lastige zaken bespreekbaar maken.
- Deskundigheid van anderen respecteren en benutten.

Belemmeringen in samenwerking

Om een gezamenlijk doel na te streven, heeft een team een gedeelde visie nodig. Dit vormt een bindende factor en geeft richting in een groep. Een goede samenwerking kan uitblijven door een gebrek aan onderling vertrouwen, angsten, rivaliteit en niet-opbouwende gedragspatronen. In zo'n situatie is het moeilijk om tot een gedeelde visie te komen. Dit moet besproken worden voordat een team goed kan presteren en doelen kan behalen.

Ook een gebrek aan bepaalde factoren kan een goede samenwerking belemmeren. Bijvoorbeeld een gebrek aan inhoudelijke duidelijkheid, eenduidige procedures, competente teamleden of onderlinge afstemming.

Een ineffectieve leidinggevende stijl kan de samenwerking verder vertroebelen. Om dat te voorkomen, is het belangrijk dat de leidinggevende stijl past bij de behoeftes en kwaliteiten van het team. Goede afspraken, openheid in communicatie en concrete teamdoelen zijn cruciaal.

Een effectief team bestaat bovendien uit mensen met verschillende kwaliteiten en persoonlijkheden.

